

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КАМ'ЯНСЬКИЙ ФАХОВИЙ МУЗИЧНИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ МИРОСЛАВА СКОРИКА»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

Циклова комісія «Соціально-гуманітарні дисципліни»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчальної роботи

Т.А.Синеок

«31 » серпня 2024 р

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія мистецтв

підготовки фахового молодшого бакалавра

галузь знань 02 Культура і мистецтво

спеціальність 025 Музичне мистецтво

**Кам'янське
2024**

Робоча програма з дисципліни «Художня культура» для студентів спеціальності 025 «Музичне мистецтво» на основі освітньо – професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра.

Розробник: **Шарій Наталія Олександрівна**, викладач другої категорії

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії «Соціально-гуманітарні дисципліни»

Голова циклової комісії _____ (Т.І.Коваленко)

_____ (_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формою навчання
	денна
Вид дисципліни	обов'язкова, що формує спеціальні компетенції
Мова викладання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	3/90
Курс	II, III
Семестр	V, VI семестр
Обсяг годин, в тому числі: аудиторні	58
самостійна робота	32
Форма семестрового контролю	VI - залік

2. Пояснювальна записка

Курс «Історія мистецтва» формує у студентів процес аналітичного осмислення історії світового та вітчизняного мистецтва, базується на знаннях світової та вітчизняної історії, міфологічних та релігійних уявлень. Курс розкриває сутність мистецтва як форми суспільної свідомості, як методу естетичного виховання, як засобу образного пізнання навколишнього світу. Лекційний матеріал сформовано таким чином, щоб надати слухачам знання про розвиток мистецтва, основні періоди та стилі, творчість відомих митців, які є необхідні для сприймання та розуміння мистецьких творів і явищ. Здобуті знання інтелектуально збагатять студентів, розширять їхній світогляд і допоможуть розкрити їхній творчий потенціал. У взаємодії зі знаннями з суміжних дисциплін вивчення історії мистецтва сприятиме формуванню цілісного уявлення про художню культуру минулих епох, глибшому розумінню характеру взаємодії різних видів мистецтва, закономірностей його розвитку

Метою навчальної дисципліни «Історія мистецтва», є практичне освоєння художньо-естетичних досягнень вітчизняного та світового мистецтва. Курс покликаний сформувати базові теоретичні знання з історії мистецтва, вихованню вміння бачити й розуміти твори мистецтва, сприймати художню культуру як невід'ємну частину загального розвитку сучасного фахівця.

Завдання дисципліни:

- формування базових знань, які дозволять вільно орієнтуватися у багатоманітних і різнохарактерних явищах світового та вітчизняного мистецтва;
- розвинення здатності вільного оперування мистецтвознавчою термінологією;
- формування індивідуального творчого трактування явищ і проблем сучасного мистецтва;
- формування креативних, комунікативних якостей особистості студента; стимулювання потреби до мистецької самоосвіти та здатності до художнього самовираження;
- ознайомлення студентів з духовним і культурним середовищем життєдіяльності людини;
- формування та розвитку високої внутрішньої культури на основі вивчення досягнень і закономірностей розвитку української національної культури;

Відповідно до Освітньо-професійної програми вивчення дисципліни формуються складові відповідних компетентностей:

Інтегральна: Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та

практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у зазначених ситуаціях.

–Загальні:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

Спеціальні:

СК 1.Здатність використовувати знання та розуміння традиційних сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.

СК 9.Здатність застосовувати інтегровані знання з інших видів мистецтва в професійній діяльності.

Відповідно до Освітньо-професійної програми вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами освіти таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання:

РН 9 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської/музично-теоретичної/педагогічної/організаційно-творчої діяльності .

1. Програма та структура навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи мистецтва.
Тема 1.1. Сутність і функції мистецтва. Мистецтво як феномен культури. Сутність мистецтва. Специфіка основних видів і жанрів мистецтва. Художній образ. Поняття стилю.
Тема 1.2. Первісне мистецтво.
РОЗДІЛ 2. Архітектура та скульптура
Тема 2.1. Розвиток архітектури та скульптури від стародавніх цивілізацій до ранньохристиянського періоду: Храми та поховання, скульптури та рель'єфи стародавніх цивілізацій. Ордерна система античності. Афінівський Акрополь. Ерехтейон. Еволюція античної скульптури. Пантеон. Колізей. Триумфальні арки Римської імперії. Скульптурні портрети.
Тема 2.2. Архітектура та скульптура Середньовіччя: Храмова архітектура Візантії та Київської Русі. Синкретизм скульптурних і архітектурних форм романського храму. Готичний стиль в храмах середньовіччя.
Тема 2.3. Від епохи Відродження до XIX ст.: Містобудування та оборонна архітектура України XVI – XVII ст.. Сакральна архітектура. Львівська скульптура другої половини XVI – першої половини XVII ст. Стилї бароко, рококо. Неокласицизм в архітектурі. Палацова архітектура.
Тема 2.4. Архітектура та скульптура XIX –XXI ст. Архітектура Франції епохи Наполеона I. Стилї Ампір та Еклектизм в архітектурі України та Західноєвропейських країнах. Відображення романтизму в садово-паркових комплексах XIX ст в Україні. Огюст Роден. Модерн в архітектурі. Стилї Конструктивізм. Творчість архітектора В.Городецького. Геній архітектури Антоніо Гауді. Архітектори-функціоналісти: В.Гропіус, Л.Рое, Л.Корбюзьє. Стилї Футуризм, Кубізм в архітектурі. Епоха посмодернізму: стилі Деконструктивізм, Хай-тек, Блобітектура, Біо-тек, Мінімалізм. Інстоляція.
Тема 2.5. Архітектура та скульптура Давніх та середньовічних Китаю, Індії та Японії.
РОЗДІЛ 3. Образотворче та декоративно-ужиткове мистецтво
Тема 3.1.
Ренесансний живопис Нідерландів

РОЗДІЛ 4. Література

Тема 4.1.

Зародження писемності. Міфологія Античності.

РОЗДІЛ 5. Музичне мистецтво

РОЗДІЛ 6. Театральне мистецтво

Тема 6.1. Театральне мистецтво Античності та Середньовіччя

Тема 6.2. Особливості розвитку театру доби Ренесансу, Просвітництва та Романтизму в Італії, Іспанії, Франції, Англії, Німеччині.

Тема 6.3. Історія розвитку українського театру: від витоків до ХІХ ст. Театр корифеїв

Витоки та джерела виникнення українського театру. Основні етапи становлення. Український театр ХVІІІ ст. «Шкільний театр». Український театр ХІХ ст. Театри Наддніпрянщини. Іван Котляревський – видатний театральний діяч. Драматургія Т. Шевченка. Роль Г. Квітки-Основ'яненки в розвитку українського театру

Тема 6.4. Український театр ХХ – ХХІ ст:

Лесь Курбас – реформатор українського театру, Створення «Молодого театру», Створення театру «Березіль». Драматургія М. Куліша, Пляда видатних режисерів і акторів початку ХХ ст.: Г. Юра, А. Бучма, Е. Добровольська, О. Сердюк, Н. Ужвій, Ю. Шумської. Київський драматичний театр ім. І. Франка. Видатні актори: Б. Ступка., А. Роговцева, В. Мажуга, З. Дегтярєва.

Тема 6.5. Театр Сходу:

Загальна характеристика театру Сходу та його стилістичні особливості: Японський театр Но і Кабук і . Традиційний театр Китаю . Театр Індії .

РОЗДІЛ 7. Кіномистецтво

Тема 7.1. Передумови виникнення кіно, основні етапи розвитку кінематографу, його види, жанри.

Тема 7.2. Зірки німого кіно. Народження звукового кіно.

Тема 7.3. Музика в кіномистецтві

Тема 7.4. Сучасне кіномистецтво.

Тема 7.5. Розвиток кіномистецтва в Україні

5. Самостійна робота

Теми самостійної роботи
Стиль франко-кантабрійського живопису
Мистецтво давніх слов'ян на території України
Релігійно-міфологічні уявлення стародавніх єгиптян
Міфологія Стародавньої Месопотамії
Мистецтво Ахеменідського Ірану
Індійський танець
Традиційний китайський живопис Гохуа
Етруське мистецтво
Жіночий та чоловічий костюм Еллади
Давньогрецькі драматурги
Стилі помпейського живопису
Особливості середньовічної культури
Культура Галицько-Волинського Князівства
Романський стиль у моді
Собор Паризької богоматері як готична споруда
Музична культура арабо-мусульманського регіону
Проторенесанс
Аналіз твору «Таємна вечеря»
Маньєризм в західноєвропейському мистецтві
Творчість Ієронімуса Босха
Релігійна ситуація на Україні в період Литви та Польщі.
Стиль Рококо в мистецтві
Українське бароко в іконописі
Традиція косівської розписної кераміки
Історія створення Статуї Свободи
Живопис та графіка Т. Шевченка.
Імпресіонізм. Едуард Мане і «Батінйольська школа»
Український модерн в архітектурі Городецького
Мистецтво в часи Другої Світової війни
Явище Public ART
Інсталяція від постмодернізму до актуальних практик

Методи контролю

Оцінювання здобувачів освіти відбувається за розділами та в певні терміни.

Розділи	Вимоги до знань	Форми контролю	Терміни
----------------	------------------------	-----------------------	----------------

РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи історії культури та мистецтва.	Знати визначення культури її структуру, функції та форми, типологію та галузі культур; культурні норми, форми та механізми долучення до культури; Розуміння культури, що розкривається через сукупність традицій, звичаїв, вірувань, цінностей та норм поведінки людей.	тестування за розділом	Вересень
РОЗДІЛ 2. Мистецтво первісного суспільства та стародавнього світу.	Розуміти роль мистецтва в процесі антропогенезу; Знати основні пам'ятки первісного мистецтва; Орієнтуватися в історичному становленні та розвитку культури первісного суспільства (давньої культури, первісної культури. Впізнавати зразки культури стародавніх цивілізацій та народів, що населяли територію України в давні часи; Визначати час, до якого вони належать; Визначати види мистецтва;	Усне опитування, доповіді у форматі ppt	Жовтень-грудень
РОЗДІЛ 3. Історія художньої культури епохи Античності та Середньовіччя	Володіти термінологією;; Визначати вид та час створення Художніх творів, архітектурних споруд за їх стилем; Розбиратися у жанрах живопису, літературних, музичних творах,	Усне опитування, тестування за темою, презентації	Січень-червень
Семестровий контроль: середньоарифметична оцінка за семестр, або (у разі відсутності студента на заняттях з поважних причин) контрольне тестування за всіма темами			
РОЗДІЛ 4 Мистецтво епохи Відродження	Володіти термінологією; Знати видатних художників, письменників, скульпторів, архітекторів, музикантів епохи та їх знамениті твори; Орієнтуватися в стилях мистецтва, релігія і мистецтво, історія і релігія.	Усне опитування, тестування за темою, презентації	Вересень-грудень
РОЗДІЛ 5 Художні стилі та напрямки в мистецтві від Нового часу до	Знати історичні події епохи Просвітництва та її вплив на культуру і мистецтво; Культурна ревалюція в Західно-Європейських країнах; Володіння термінологією,	Усне опитування, тестування за темою, презентації	Січень-червень

сучасності.	мистецькими течіями в період модерна, модернізма, постмодернізма, різновидами стилістичних мистецьких напрямків XX - XXI ст		
--------------------	---	--	--

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за оцінкою закладу.

Оцінка закладу	Критерії оцінювання
12	Вільно і творчо володіє матеріалом та термінологією; аргументовано, науково аналізує основні психологічні теорії та педагогічні технології; вміє використовувати першоджерела для систематичного поповнення знань з предмета, володіє державною мовою; креативно і творчо використовує набуті знання та уміння. Підсумки тестування – 9-12 правильних відповідей з 12
11	
10	
9	Добре володіє матеріалом, але має незначні ускладнення при відповіді; допускає незначні помилки і неточності у трактуванні культурних концепцій і понять; аргументація більш побутова ніж наукова; потребує незначної допомоги викладача при виборі напрямку відповіді. Підсумки тестування – 7-9 правильних відповідей з 12
8	
7	
6	Користується лише окремими знаннями дисципліни, порушує логіку відповіді, допускає значні помилки в знаннях; мова спрощена; викладач постійно корегує відповідь студента. Студенту важко підтримувати діалог, не вистачає аргументів для відстоювання власного погляду. Підсумки тестування – 4-6 правильних відповідей з 12
5	
4	
3	Студент не володіє необхідними знаннями з предмету, не підтримує діалогу. За підсумками тестування правильно відповідає на 0-3 питання з 12

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Враховується робота протягом семестру, оцінка має диференційований підхід.

Форма семестрового контролю:

IV семестр – залік, VI семестр – залік.

Оцінка із заліку у IV семестрі - є результатом:

- а) поточного контролю;
- в) самостійної роботи.

Форми поточного контролю:

- поточне опитування, контрольне тестування за розділами,

Поточне опитування:

- письмові роботи (конспектування лекційного матеріалу, підготовка доповідей в форматі ppt);
- усні відповіді, виступи (усні розповіді, інформаційні повідомлення, бліц-опитування).

Контрольне тестування за розділами

Тестування за розділами	Структура тестів	оцінювання
Тест на платформі «На урок»	тести складаються з 12 питань (за видами): <ul style="list-style-type: none"> - одна правильна відповідь; - декілька правильних відповідей - короткий текст; - встановити відповідність;	1 правильна відповідь -1 бал

Самостійна робота

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою аудиторного заняття, оцінюється під час поточного контролю на відповідному занятті.

Засвоєння тем, які виносяться тільки на самостійну роботу, перевіряється під час контрольного тестування за розділами або екзамену.

Студент може вільно обрати форму виконання самостійної роботи. (підготовка доповідей, рефератів, презентацій усно та у форматі ppt)

Методичне забезпечення

1. Освітньо-професійна програма підготовки фахового молодшого бакалавра спеціальності 025 «Музичне мистецтво»
2. Навчальна програма з дисципліни «Історія мистецтв» /Укл. Шарій Н.О.
3. Конспект лекцій з дисципліни «Історія мистецтв» /Укл. Шарій Н.О.
4. Пакет залікових контрольних робіт та залікових тестових завдань з дисципліни «Історія мистецтв» /Укл. Шарій Н.О.
5. <https://classroom.google.com/> Укл. Шарій Н.О.

Рекомендована Література

1. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Харків: Vivat, 2019. 576 с.
2. . Ходж А. Н. Історія мистецтва. Живопис від Джотто до наших днів : [пер. з англ.]. Харків: Фактор : Pelican, 2012. 208 с. : кольор. іл.
3. Храмова-Баранова, О. Л. Історія західноєвропейського мистецтва Х - поч. ХХ ст. : навч. посіб. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2018. 182 с.
4. Шевцова Г. Історія японської архітектури і мистецтва. Київ: Грані-Т, 2011. 232 с.
5. Москвічова Ю.О. Історія мистецтв у контексті світової культури: навчально-методичний посібник: у 3-х т. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС 2021.
6. Материк українського авангарду на мапі світу. Науковий збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 2019 р
7. Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. / ІМФЕ ім. М.Т.Рильського НАН України; голов. ред. Г. Скрипник; наук. ред. Т. Кара-Васильєва. Київ, 2011.
8. Історія зарубіжного мистецтва : навч. посіб. для студентів мистец. спец. Кам'янець-Подільський : Сисин Я. І. : Абетка, 2015. 75 с.
9. Куліш О.А. Історія зарубіжного мистецтва : навч. посіб. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2015. 275 с.
10. Побожій І. Імена України. 100 митців. Суми: Університетська книга, 2020. 236 с.
11. Студницька М. Історія мистецтва країн Сходу : навч. посіб. для підгот. студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. / М. Студницька ; Львівська академія мистецтв. Кафедра історії та теорії мистецтва. Львів: [б.в.], 2004. 196 с.

12. Шейко В. М. Історія художньої культури. Західна Європа XVII і XVIII ст. / В.М.Шейко, О. А. Гаврюшенко, О. В. Кравченко. –Х.: ХДАК, 2001. –190с.
13. Шейко В. М. Історія художньої культури. Середньовіччя. Відродження / В. М. Шейко, О. А. Гаврюшенко, О. В. Кравченко. –Х.: ХДАК, 2001. –190 с.
14. Шейко В.М. Історія української художньої культури: підручник для студ. вищих навч. закладів мистецтва і культури / В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. –Х.: ХДАК; Х.: Регіон-інформ, 2003. –180 с.
15. Шейко В.М. Історія художньої культури. Візантія. Арабо-мусульманський світ. Китай. Японія. –Х., 2001. –181 с.
16. Шейко В.М. Історія художньої культури. Західна Європа XIX–XX ст.: підручник для студ. вищ. навч. закл. мистецтва і культури / В. М. Шейко. –Х.: ХДАК, 2001. –206 с.
17. Шейко В.М. Історія художньої культури. Первісність. Стародавній світ: підруч. для студ. вузів мистецтва і культури / В. М. Шейко. –Х.: ХДАК, 1999. –210 с.
18. Шейко В.М. Історія художньої культури: Західна Європа XVII –XVIII ст.: підруч. для студ. ВНЗ мистецтва і культури / В.М. Шейко, О.А. Гаврюшенко, О.В.Кравченко. –Х.: ХДАК, 2001. –182 с.
19. Уманцев Ф.С. Мистецтво давньої України: історичний нарис / Ф.С. Уманцев. –К.: Либідь, 2002. –328 с.
20. Безклубенко С.Д. Мистецтво: терміни і поняття / С.Д. Безклубенко. –К.: Ін-т культурології АМУ, 2008. –240 с.
21. Бичко А.К. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: курслекцій / А.К.Бичко. –К.: Вища школа, 2005. –546 с.

Інтернет ресурси

1. <https://cutt.ly/UDR6PsB>.
2. <https://cutt.ly/iDnHbkh>
3. <http://old.dailyviv.com/3D/loda/>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=pYxdUjR6v3E>
5. https://www.youtube.com/watch?v=T8Tdh-1_3k
6. <https://www.youtube.com/watch?v=fHOoOQgJBWc>
7. <https://www.libok.net/razdel/26/iskusstvo>